

12 maart 2006

Voorpagina

Rtv

Binnenland

Puzzelen

Strips

Journaal

Reportage

Buitenland

Weerbericht

Horoscoop

Privé

Financiële Telegraaf

Advertenties

Telesport

Zondag

Boek/cd/dvd

Achtergrond

Life Style

Gezond & Fit

Wat wilt U weten?

Newzy

Een week de krant

Aansprakelijkheid

Uw reactie

Kwart depressies valt eraan toe te schrijven

VAGE klachten?

't Kán de SCHILDKLIER zijn

Mevrouw Ten Have, een gezonde vrouw van in de veertig, was de laatste maanden alsmaar moe. Ze had allerlei vage spier- en gewrichtspijnen en ze was ook aangekomen. Volgens haar de nasleep van een griepje, maar uit bloedonderzoek bleek dat haar schildklier te traag werkte.

Ik heb haar wat schildkliertabletjes gegeven en daarmee zijn haar klachten grotendeels verdwenen. Hopelijk heeft ze over een poosje geen medicijnen meer nodig.

Volgens de Schildklierstichting Nederland lijden maar liefst een miljoen mensen in ons land aan een schildklierandoening. Een enorm aantal! Vrouwen hebben er zeven keer zo vaak last van als mannen. Een kwart van de mensen met een depressie blijkt achteraf een schildklierandoening te hebben en 7% van de vrouwen krijgt na de bevalling tijdelijk een schildklierafwijking.

Sinds de toevoeging van jodium aan ons zout en brood zien we gelukkig bijna nooit meer mensen met een echte krop in de hals en uitpuilende ogen, maar ook de lichte vormen kunnen heel vervelende klachten geven. Juist deze lichte vormen worden lang niet altijd herkend. Dat is jammer, want iemand is meestal goed te helpen met medicijnen.

Prikkelbaar

Mevrouw Zuiderloos, eveneens een gezonde vrouw van in de veertig, voelde zich de laatste maanden toenemend rusteloos en prikkelbaar. Ze had steeds meer last van trillende handen en van hartkloppingen. Ze dacht zelf dat het stress was; op haar werk was net een reorganisatie aan de gang. Bovendien was een aantal collega's langdurig ziek, zodat alles op haar bord terecht kwam. Ook zij had een schildklierafwijking; haar schildklier werkte te snel. Ik heb haar verwezen naar de internist.

De schildklier is de klier tussen de huid en het schildvormig kraakbeen. Het is de thermostaat van ons lichaam, die te laag of te hoog kan zijn afgesteld. De klachten kunnen dan ook variëren van kouwelijkheid en moeheid tot transpiratie en gejaagdheid.

De schildklier produceert de hormonen T4 (thyroxine) en T3. Deze regelen onze stofwisseling, onze hart- en ademhalingsfrequentie en onze warmteproductie.

De schildklier wordt gecontroleerd door een gebiedje in de hersenen (de hypofyse), dat via het hormoon TSH de schildklier hoger of lager kan afstellen. Als de schildklier te veel hormonen produceert, zal de hypofyse de schildklier wat lager gaan afstellen. Als de schildklier te weinig hormonen produceert, zal de hypofyse de schildklier wat hoger gaan afstellen. Als een arts vermoedt dat de schildklier te hard of te traag werkt, kan hij het TSH-gehalte en eventueel ook het T4-gehalte in het bloed laten bepalen.

Om schildklierhormonen te kunnen aanmaken, heeft de schildklier jodium nodig. Dat krijgen we via onze voeding binnen, vooral via gejodeerd zout, brood en vis. Omdat ons eten te weinig jodium bevat, is de toevoeging ervan wettelijk geregeld. Toen dat nog niet werd gedaan, zagen we op straat veel meer mensen met een duidelijke krop lopen.

Bij een te traag werkende schildklier is er een tekort aan schildklierhormoon, waardoor de stofwisseling op een laag pitje wordt gezet. In de praktijk komt dit meestal door de ziekte van Hashimoto of door een virusinfectie van de schildklier. De klachten bij een te traag werkende schildklier kunnen per persoon sterk wisselen. Sommige mensen hebben maar heel weinig klachten, wat de diagnose lastig maakt. Een te traag werkende schildklier kan soms vergroot zijn (krop of struma).

De klachten die het meest voorkomen, zijn toenemende vermoeidheid, traagheid, kouwelijkheid, spierpijn en gewichtstoename. Ook kunnen kortademigheid en pijn op de borst

De Telegraaf

door
ROB BEKKERING
huisarts

• Maar liefst een kwart van alle depressies wordt veroorzaakt door een schildklierafwijking.

FOTO: COF

Op zich is de behandeling eenvoudig: het tekort schildklierhormoon kan nauwkeurig worden bijgesteld in de vorm van een dagelijks tabletje (onder meer Thyrox).

Bij een te hard werkende schildklier is er een teveel schildklierhormoon, waardoor de stofwisseling wordt 'opgejaagd'. Ook dit kan soms gepaard gaan met een vergroting van de schildklier. De meest voorkomende oorzaken zijn een te traag werkende hypofyse (de ziekte van Basedow of Graves) of ontstekingen van de schildklier en een schildklier waarin te veel (goedaardige) knobbeltjes te veel schildklierhormoon produceren.

na inspanning optreden. Deze klachten kunnen zich natuurlijk ook voordoen zonder dat sprake is van een schildklierstoornis. Alleen een bloedonderzoek kan een en ander duidelijk maken.

Volgende kolom

De meest voorkomende klachten zijn hartkloppingen, vermoeidheid, kortademigheid bij inspanning, last van de war overmatig transpireren, nervositeit en gewichtsverlies. Ook hier alleen een bloedonderzoek uitsluitsel geven.

Bètablokkers

Een te hard werkende schildklier kan tijdelijk met medicijnen worden 'stilgelegd'. Daarna moet iemand wel tabletten schildklierhormoon slikken om het tekort weer aan te vullen. Iemand veel last heeft van hartkloppingen, kunnen zogeheten bètablokkers goed helpen. Deze geneesmiddelen onderdrukken alleen de hartkloppingen, maar ook bevingen en angstgevoelens. Met medicijnen is na een jaar bijna de helft van de mensen met een te hard werkende schildklier 'gezezen'.

Als dat niet lukt, wordt vaak geprobeerd om met radioactief jodium de schildklier voor een deel uit te schakelen. In ongeveer 50% van de gevallen lukt het om de productie zo weer op normaal niveau te laten komen. Omdat de schildklier eigenlijk het enige orgaan is dat jodium opneemt, is dit een goede therapie.

Soms zit er niets anders op dan de hele schildklier te verwijderen. Dat kan met radioactief jodium of door de schildklier chirurgisch te verwijderen. Daarna moet iemand de rest van zijn leven schildklierhormoon slikken.

Verreweg de meeste knobbels aan de schildklier zijn goedaardig. Schildklierkanker komt niet vaak voor en de kans eraan is laag. Toch zal uw huisarts een knobbel door de intake laten onderzoeken.

www.schildklier.nl www.spreekuurthuis.nl

Terug naar pag

12 maart 2006